

August Varenius Georg Johann Frick

**Mathsin, Recte Instituendam, Paucioribus comprehensam Thesibus ... Ampl.
Philosophorum ordine consentiente, Praeside M. Augusto Varenio, Rostoch
Eloqu. P. P. ordinario, placido Eruditorum Examini submittet Georgius Johannes
Frick/ Brema-Saxo. ad d. 26. m. Septembr. A. 1691. hor. Antemerid. In Auditorio
Maximo**

Rostochi[i]: Richelius, 1691

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn732454778>

Druck Freier Zugang

Ru phil 1691.

Q. F. S.
MAΘΗΣΙΝ,
RECTE INSTITU-
ENDAM,

Paucioribus comprehensam Thesibus,

DEO gratiam & vitam largiente,

Ampl. Philosophorum ordine consentiente,

PRÆSIDE

M. AUGUSTO VARENIO,

Rostoch.

Eloqv. P. P. ordinario,

placido Eruditorum Examini

submittet

GEORGIUS JOHANNES Brick/

Bremâ - Saxo.

ad d. 26. m. Septembr. A. 1691.

hor. Antemerid.

IN AUDITORIO MAXIMO.

ROSTOCH,

Typis JACOBI RICHELII, Amplif. Sen. Typogr.

MAURITZ
RECTOR
BRUNNEN
Theodor Gottlieb
MAURITZ
BRUNNEN
GEORGII JOHANNES
BRUNNEN
IN ADRIANO
BRUNNEN

Q. B. V.

TAm diu discendum est quàm diu nescias, & si Proverbio credimus, quàm diu vivas: elegans planè ac grave Senecæ effatum est Ep. 76. id innuere volentis unicè, *Omnem aetatem discendi decere Studium*. Qui σύνκρισιν quandam, inter illa quæ hoc ævo sciuntur, & quæ hæc nostra ætas, quantum quantum quovque eorum quæ antea nobis fuerunt incognita, detexit, se ignorare fatetur, instituunt, illud Senecæ ex vero dictum esse agnoscent lubentissimè, & licet infinitus ferè inventorum ac Experimentorum nostri temporis sit numerus, ambabus tamen concedent manibus, *Plurima nesciri, hinc discendum esse, imo discendum quàm diu vivitur*. Digna est memorià commemorabilis illa *Salvii Juliani* f. C. Sententia, quæ extat *Pandect. L. 40. titulo de fide commissis, L. apud Julianum*: *Etsi alterum pedem in Sepulchro haberem, adhuc addiscere vellem*. Et illa Imperatoris *Marci* vox: *Honestum est & Senem discere*. At multis utramque hanc parasangis anteit illa *Cedro digna Thucydidis*: *Κεχρησιν ἐν ἀναγκαιωτάτοις παιδένεσθαι*: *Optimum est in necessariis informari*, i. e. in iis quæ & utilia sunt & vera atque adeò utrâque ratione pulchra. Qui novit quid inter vivere & benè vivere intersit, & qualis inter μάησιν & τὴν πλὴν ἀναγκαιωτάτων μάησιν detur differentia facillè percipiet. Is qui cæco quodam quasi impetu in hoc vel illud discendum irruit, & simul ad omnia se applicat studia, *πλυματίεσθαι* sine morâ evasurus, magnam sæpe de se ipso & sibi & aliis spem excitat, at: *O Spes fallaces!* cum Poëtâ exclamare hic liceret. Quotus enim quisque est qui nesciat, illam mentis nostræ caliginem ac virium nostrarum imbecillitatem, quo minus ad omnia perdiscenda sumus idonei omnes, prohibere, ac omnia scire volentes ita decipere ut seipsos, sui immemores officii nesciant, contenti dummodo aliis innotescant. Infelix hominum genus, elegantissimum illud Senecæ, in quos dictum:

*Ille mors gravis incubat
Qui notus nimis omnibus
Ignotus moritur sibi!*

At vero qui τὴν τῶν ἀναγκαιοτάτων Μάθησιν commendatam sibi habet & delectu quodam in iis quæ discenda esse existimat, utitur, qui circumspicte in studiorum stadio decurrit, cavetque ne unquam dediscenda addiscat: qui sepositis futilium ac inatiliū, ludicrarum, circulatoriarum, aliarumque superstitionis artium avocamentis, ad veram eamque duraturam omni nisu contendit eruditionem, de eo quin ad arces sit aspiraturus aureas, quin gloriam virtutis pedissequam, imò comitem sit promeriturus, quin ad veram eamque perpetuam sit perventurus felicitatem, dubium planè nullum est. Quanta verò est istius, quam jam commendavimus τῆς ἐν ἀναγκαιοτάτοις Μάθησις necessitas, tanta quoque huius ipsius est difficultas, & dolendum sanè inverso adeò procedi hic ordine & in Scholis & in Academicis, ut sæpe numero illa addicere videamus Juvenes, quæ ipsorum excedant captum, quæque vix postea intelligant facti Senes. Sæpe vero eosdem nugis inhærere & optimam ætatem quæstionibus nauci, imò & aliis corporis exercitiis, postea non sine damno dediscendis consumere, deprehendamus. Sanè, prout in illos eleganter quadrat scitum illud Capnionis Apophthegma de Juris Civilis Studiofis: *primo Studii sui anno omnium sunt doctissimi, paulatim ad doctam revocantur ignorantiam*: ita & his ex merito occini posset tritum illud: *Luscinæ ne insideant nugis!* Sed utriusque huic malo remedium quærere, Viri laudes omnes supergressi, jam dudum conati sunt, nec frustraneos eorum fuisse conatus ipsa nos docuit Experientia. At utinam universale aliquod antidoton, huic malo tollendo idoneum, reperiri, & Juventuti sibi relicte, in varias τῆς μάθησις partes sine iudicio & discrimine prolabenti, etiamsi renitatur inquit, propinari posset: Hercules hic equidem esset labor futurus, quique vix sperari debeat. Attamen ideò non planè intermittendus. Eo procedendum quò quimus, ubi quò volumus venire non licet: In magnis, quibus hoc accensendum omnino fuerit, & voluisse sat est, hinc & nos conatus nostros non reprimendos esse duximus, & cum temporis angustia, prolixius hâc vice id quod propositum erat prosequi non pateretur, breves saltem ducere volumus lineolas, in iis generaliora quædam, discenti cuilibet observanda, proposituri. Quod antequam aggredimur, rogamus B. L. ut æquus verborum pariter ac rerum Censor esse, nostrisq; Studiis favere non dedignetur: Tu autem nobis auxilio venias qui Studiorum nostrorum **A** es & Ω, & in Sanctissimi Tui nominis gloriam cuncta dirigas.

THESIS

THESIS I.

Etsi istud Galeni: περὶ τῶν ὁρίων διδά-
σκειν δεῖ πρώτως ἐξελέγειν τὰ ὀνόματα, verū
& utile esse statuimus, nihi-
lominus ubi μάθησιν rectè insti-
tuendam tradimus, non tam
de nomine quàm de re ipsâ sumus solliciti,
ac dicimus *actum discendi*, quem Tertull. lib. de animâ
discentiam, etsi minus latinè, uno tamen voca-
bulo exprimit, græcis dici μάθησιν, eamque re-
quirere ut indagemus *quâ ratione facile, citò & ac-
curatè discere queamus ea, quæ in libris natura & revelata gra-
tie nobis proposita, quæq; in Scriptorum infinitorum libris sunt
consignata. Conf. Bonnaeus in Tr. de Ratione discendi, cap. 1. p. 6.*

TH. II.

μάθησιν s. discendi actionem qui vult rectè
instituire de Fine vel scopo, in quem sua di-
recta sit μάησις, cogitet primò omnium: Aliàs
in cassum laborabit.

TH. III.

Finis μάησε est duplex: alius proximus,
alius remotus. Uterque ipsi discendi actui
quasi internus. Sic cum rerum omnium ex-

A 3

acta

acta cognitio, *Maiores* in genere spectata sit finis proximus, hic verò finis ad gloriam Dei, verbi gratiâ, dirigatur, ipsa Dei gloria remotus *Maiores* finis dici poterit.

TH. IV.

Finis remotus distingvi potest in primum ac secundarium. Finis primarius idemque ultimus est manetq; omnino gloria Dei, secundarius sive intermedius, diversâ ratione Ecclesiæ incrementum, Reipubl. Salus, imo & propriū aliquando commodum &c. potest constitui.

TH. V.

Remotum hunc & primum & secundarium qui cupit attingere, de proximo primo omnium debet esse sollicitus. Ut nimirum cognitionem rei in se ipso generandæ sibi acquirat.

TH. VI.

Res illæ, quarum Cognitioni nobis comparandæ studemus, ad Philologiam, ad Philosophiam ad Facultates quæ Philosophiam exci-

excipiunt, referri possunt omnes & singulae,
nisi sint Artes illiberales.

TH. VII.

Harum (artium sc. illiberalium) notitiam habere, etsi Veterum non pauci allaborarunt, & licet hodiernum adhuc Viri Docti iis operentur, earum tamen exactâ cognitione Virum Doctum carere posse, statuimus.

TH. VIII.

Anteqvam ad Artem vel Disciplinam, (sit illa quaecunque velit) animum quis applicet, ad hæc 4. respiciat necessum est: I. *Ingenii ac corporis vires.* II. *Naturalem Propensionem.* III. *propriam conditionem.* IV. *occasionem.*

TH. IX.

Ad studia qui procedit, corporis vires non æq; ac ingenii examinabit, naturalem verò propensionem necessariò afferet. Hæc autē ingenii trutinatio, cum aliquale jam requirat iudicium, præsupponimus, in primis pietatis præcipuè ac Latinitatis fundamentis ac Rudimentis, illum qui Studiis se consecrare gestit, probè jam antea esse informatum, ita ut & ipse scire queat

Quid valeant humeri, quid ferre recusent.

TH.

TH. X.

STUDIA isthæc liberalia ad Eruditionem
quidem tendunt omnia : sed ad diversam
Eruditionem. Alia enim *Eruditio*, est *utilis*, alia
elegans, alia *inanis*, vid. *Exc. Rechenberg, in Tr. de Stud. Academ.*
c. 1. de Erudit. §. 4.

TH. XI.

Hinc sanè delectu opus esse in *μάγνη* ne-
mo non videt. Inanem enim illam Erudi-
tionem, quæ, docente eodem *Rechenbergio*, est *no-*
titia commentorum, quibus ingenia otiosa dissinentur in claustris &
Scholis, quæq; nullam præstant in hac vitâ utilitatem aut etiam or-
namentum, quis non videt esse futilem, rejicu-
lam, inutilem & hinc fugiendam potius quã
amplectendam. *Vid. Aut. jamjam citatus ib. §. 7.*

TH. XII.

Elegantem illam eruditionem, quam &
curiosam vocat laudatus Autor, cùm ad tò
bene esse conducat quam maximè, discendi
cupido indefessè sectandam esse, illis impri-
mis annis, quibus illa, quæ magis seria sunt &
juveniles animi non adeò facile capiunt,
haud satis tutò audiuntur, existimamus,
cùm & non contemnendos fructus, ex cu-
riosa

riosa hac eruditione, postea ubi ad utilia, imò
necessaria fit transitus, sperare liceat.

TH. XIII.

Ad isthanc elegantio rem eruditionem,
præter *mathematicarum* aut *naturalium rerum cognitionem*,
Antiquitatum in genere notitiam, *artem Heraldicam*, *Criticam*,
seu Libros dignoscendi scientiam, &c. &c.
non dubitamus quoque referre *Studium Linguarum*,
hodiè per Europam, in *Aulis* imprimis, tum
Germaniæ, tum vicinorum regnorum, po-
tissimum receptarum; *Galicam* volo & *Italicam*,
utramque ad quemcunque quis pervenerit Sta-
tum, non parum ornamenti allaturam,
quin & ob præclara in illis extantia scripta,
cuicunque se quis addixerit Facultati, usui
aliquando futuram. Addi & eandem ob
causam ambabus his posset tertia *Anglicana*.

TH. XIV.

Utilem quod attinet eruditionem, nimis
arctis illam constringeremus terminis, si ad
certas quatuor eruditionis partes illam re-
vocaremus, cum & ista multo latius pateat.
Interim omnino qui Studiis navat operam,

B

uni

uni qvatuor Facultatum nomen profitebitur, & qvæ ad illam conducunt maximè, præ ceteris commendata sibi habebit, reliquis elegantiam & nitorem huic Studio conciliantibus, non planè neglectis.

TH. XV.

Facultates illæ qvatuor THEOLOGIÆ, JURIS PRUDENTIÆ, MEDICINÆ & PHILOSOPHIÆ veniunt nominibus. Omnia autem qvæ sunt vel utilia vel necessaria, non sub his contineri titulis, vel exinde manifestum est, qvòd, anteqvam uni harum facultatum se quis addicit, aut anteqvam unam, ex his qvatuor, eruditionis partem versare cum fructu incipit, in diversis aliis, jam non vulgarem debet habere notitiam. Adeò ut iis postea tanquam instrumentis pro lubitu qveat uti, & tantò felicius metam optatam attingere. Qui enim haud benè præparato pectore Facultates superiores aggreditur, coecutientis instar lentis progredietur passibus.

TH. XVI.

Nominanda hic præ reliquis nobis fuerit

Logis

Logica, quæ apud *Ciceronem* *Acad. Quest. Lib. i.* apud *Laertium* in vitâ *Platonis*, aliosque *Platonicos* & *Stoicos* scriptores, *Philosophiæ* partibus, minus tamen accuratè annumeratur. Cùm *Philosophiam* pro *systemate disciplinarum theoricarum* & *prædicarum* apud *Arist.* 2. *Met. c. 2.* apud *Plutarchum* *lib. 1. de decret. Philosophorum c. 1.* & *Peripateticos*, saniore sensu usurpari in confesso sit.

TH. XVII.

Rectiùs itaque *Logicam* ad *Philologiam*, quàm *Philosophiam* referri censemus, unà cum *Linguarum Studio*, pro diversitate scopi diverso, *Grammaticâ*, *Rhetoricâ*, *Poesi*, quippe quæ omnes circa λόγος s. is sit ποίησις s. ἐκ λόγων, versantur. Unde & inde *Philologiam* nomen suum fortitam esse, haut obscurum est.

TH. XVIII.

Studium itaq; *Philologicum* (quod omnium illarum artiũ quæ ad arcem *Philosophiæ* viam muniunt, si non exactã, superficialiam saltem complectitur notitiam,) à studiis utilibus non esse separandum, nec quatuor *Facultatum Studiis* opponendum: sed

necessariò , si in iis feliciter quis progredi-
velit, præmittendum, statuimus. *Conf.*
Bonnaeus l. c.

TH. XIX.

Hoc autem præmisso, ad altiora feliciter
fit transitus: ac postquam adeò certum sibi
scopum quis præfixit, sive uni ex Facultati-
bus quatuor se addixit, jam de mediis quæ
eò ducant, hunc ipsum prospicere oportet.
Turpe autem tali foret (nisi vis ingenii haut
sufficiens resistat) in secundis tertiisve sub-
sistere velle, & non inter primos locum ap-
petere. Hinc enitendum, ut in eo, quod
nobis proposuimus vitæ genere, excellamus.

TH. XX.

Philosophicis qui se consecrare cupit
Studiis, à Mathematicis initium faciet arti-
bus. Ita ut *artes Mathematicas puras*, quàm maxi-
mè sibi commendatas habeat, Arithmeti-
cam puta & Geometriam, (quæ, quoniam à mate-
riâ sunt sejunctæ, & ut vulgo loquimur abstractæ, ingenium valde
acutunt, & ad ceteras disciplinas, inprimis Philosophicas, capef-
sendas aptissimum reddunt. Vid. Franc. Bonnaeus Tr. de Ratione
discendi c. 7.) reliquis Physiologico studio ad-
jungen-

jungendis, ad quod à Mathematicis jam dictis, statim ipsi procedendum fuerit. Ab hoc ad Metaphysicam, & tum ad Disciplinas Practicas descendendum; Prout autem hoc ordine servato, tutus ibit, ita & ubiqve cavebit sedulo, ut pretiosa à vilibus discernat, & haud ulterius cortici inhæreat, quando medulla, ut propinquius eam contempletur, invitat.

TH. XXI.

Ad Medicinæ Facultatem animum qvī volet appellere, Hygiæ Sacra facturus, Mathematica inprimis atqve Physica sibi commendata habebit Studia; sine iis enim medendi artem neutiqvam addiscet. *In medicinâ*, inquit sæpe laudatus Rechenbergius l. c. c. 4. *Geometria manifestum usum præstat, ut corporis humani fabrica, muscutorum tendines, hinc ossium capita, alibi in os medium inserta, cognoscantur.* Physica vero doctrina, qvām Medicinæ Studio fit necessaria idem c. 3. §. 2. prolixè deducit: Notus hac de re vulgatus ille Canon: *Ubi desinit Physicus, ibi incipit Medicus.* Lingvis quoqve inprimis Græcæ & Latinæ operam dabit, cum in istâ & Hippocrates & Galenus monumenta sua reliquerint, in hâc verò reliqui Scriptores Medici qvam plurimi; quod si binis his addere volet Arabicam, qvippe in qvâ rarissima in diversis Germaniæ Bibliothecis extant Scripta medica, magno id poterit esse usui. Deniq; & Logicæ, & generatim universæ quoq; Philologiæ cognoscendæ, intentus erit, nam monente Galeno: *optimus Medicus, optimus erit Philosophus.* Artem verò medicam ipsam quod attinet, qvâ ratione nimirum facillimè isthæc imbibatur, doctores periti consulendi sunt, de quorum paucitate hoc præsertim tempore, ubi tot illustria Curiosorum Naturæ habemus Collegia, non est quod conqueramur.

TH. XXII.

Jurisprudentiæ qvi dat operam, Justitiæ sacerdos ut evadat, Lingvarum aliarum cognitione tutò carere poterit, modò Latinam perfectè calleat. Quod si autem Græcam

huic adjunxerit, quod Novellæ Justiniani græcè scriptæ sint, ad accuratam Theoriam assequendam id valde conducere, deprehendet. Historiæ præterea, Logicæ, & morali Philosophiæ assidue operabitur, quibus si mathematica addiderit Studia, & hæc, ipsi commodum aliquando allatura, sentiet. His ubi firmatum habebit pectus, intimiora Jurisprudentiæ penetralia, Doctore præeunte, adibit. Ceterum cum pro ratione scopi quem Juris cultores habent diversum, in tres commodè classes distinguantur, diversæ etiam eruditioni studeant, necesse est, cujus rationem hic adjungere, prolixum nimis foret; videatur interim illa elegantissimè tradita in *Tr. de Stud. Academ. Recenb. Sect. VI. C. II. §. 5.*

TH. XXIII.

THEOLOGIÆ studium prout in eminentiori fastigio collocatum, ita & insignem *πρὸς γνῶσιν* in illo qui ipsi se addicit, prærequirit multitudinem, adeo ut nulla aliarum Facultatum hoc respectu Theologiæ comparari queat. Quis enim est qui nesciat, quot & quantæ profundioris eruditionis partes, in eo qui Theologi titulos appetit, jure meritòque desiderentur, inprimis si Academicam spartam ambiat. Sanè omnes illas hic enumerare prolixum foret nimis. Illas saltem digito monstrabimus, quibus, si Titulum THEOLOGI non amittere velit, carere nequit. Agmen hic ducat Lingvarum notitia: ad quas cum alii referant alias, tres tamen has nos saltem numerabimus: Latinam, doctis omnibus communem, Græcam ac Hebræam. De Latinâ Lingva à nemine nobis facile lis movebitur, nisi forte *αὐτοδίδακτοι* illi, aut hodierni Fanatici, hic surgant. Ceterum prout illi miserè quandoque in peregrinos impingunt terminos, ita & hi ob omnis doctrinæ humanæ contemptum, non sunt audiendi. Græcam, cum Novum Domini nostri J. C. Testamentum in illâ sit conscriptum, quomodo ignorare poterit? in eo enim mysteria DEI continentur, quorum dispensatores optant aliquando fieri omnes

omnes Theologorum vel Theologiæ Studioforum nomen ambientes. Taceo jam & alia Ecclesiasticorum Scriptorum monumenta illâ lingvâ extare, item & alia Poetarum, Historicorum aliorumqve Scripta, quæ Theologiæ Consecrationem sacra scrutantem, non parum adjuvant. Hebraicam Linguam Theologiæ Studio pernecessariam esse, vel ex eo patet, quòd hæc illa Lingva quâ solâ Deus & Patriarchæ, imò omnes V.T. Sancti, locuti sint. In eorum autem locutionibus, Phrasibus, vocibus, quæ reconditæ sint emphases, quæ lateant pondera, indagare, cui magis convenit quàm Theologo? Sanè ad versiones hic recurrere varias, non sufficit: tutius enim ex ipso fonte bibuntur aquæ. Chaldaica, Syriaca, Arabica &c. ficco nunc pede transimus, etsi quantum eorum cognitio Theologo afferat ornamentum, magis notum est quàm ut nostrâ probatione indigeat.

TH. XXIV.

Lingvarum Studio, reliqua adjungat, Theologiæ qui dat operam, Philologica. Logicum sc. Rhetoricum, Poëticum, & quod primò ferè nominandum fuisset, Historicum, quæ omnia & singula proh! quantam in Theologiâ habent utilitatem? Philologiâ ita pertractatâ Philosophiæ se accingat, cujus & Theoreticæ & Practicæ partes pertractasse, inque iis probè versatum esse, quantam Theologo conciliet gravitatem, quantumque ipsi sit Usui, hîc prolixè demonstrare super sedeo. Oti-um hîc mihi facere poterunt illi, qui ex professio hac de re scripserunt, quos inter vel unicum nominasse sufficiat *Henricum a Diesl, de ratione Studii Theologici*, p. 1. c. 6. 7. 8. &c.

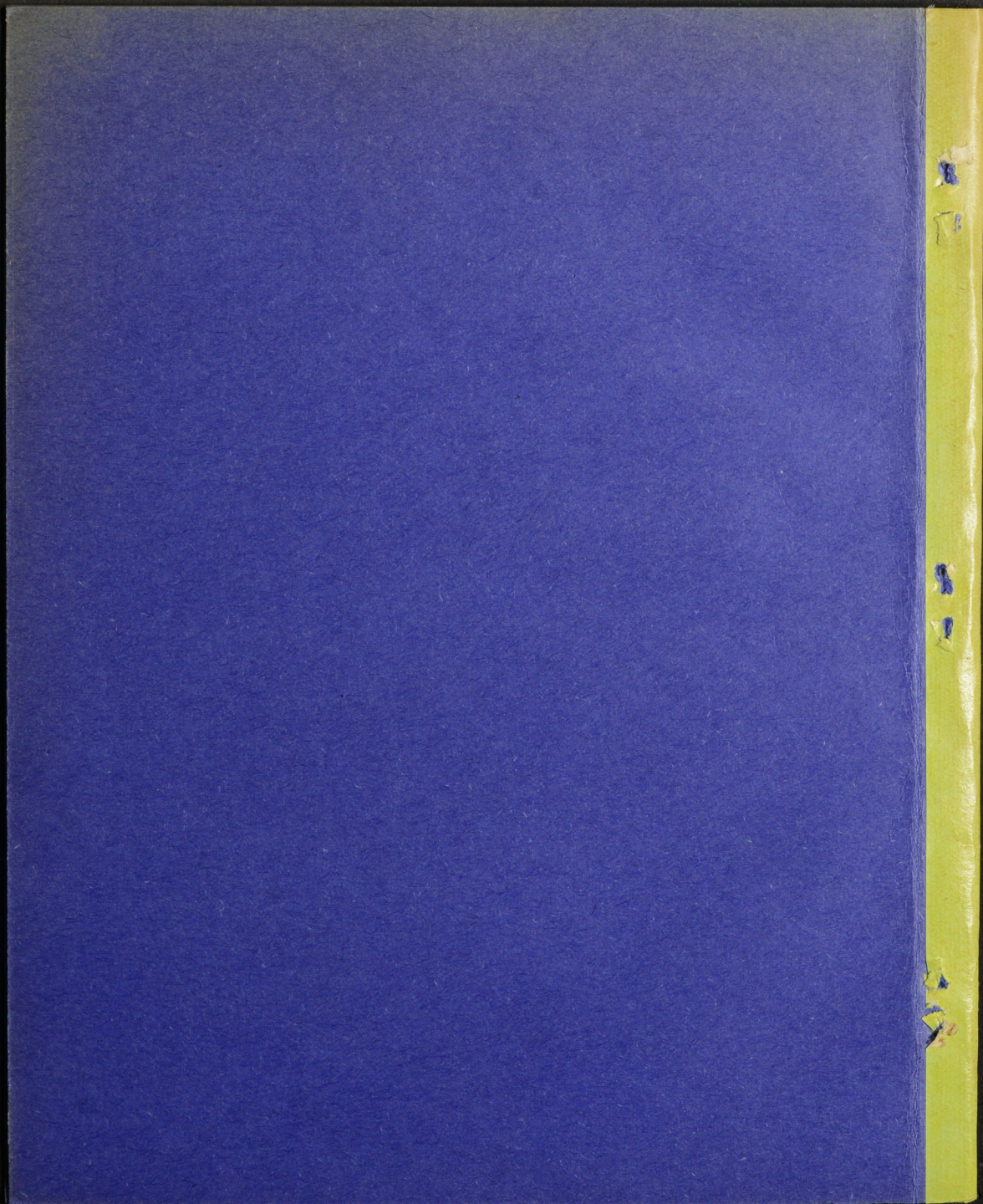
TH. XXV.

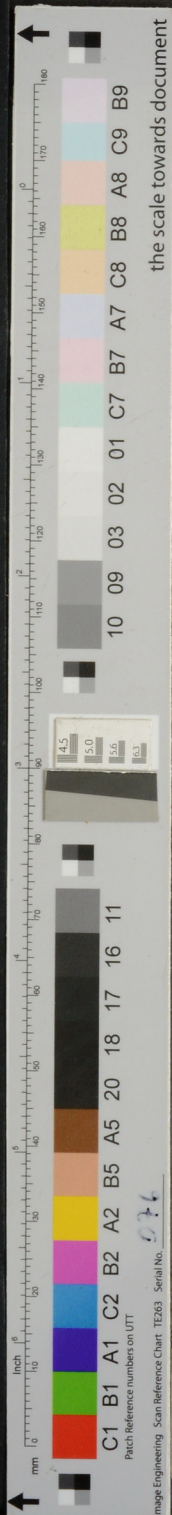
His ita disciplinis, quæ ancillatrices quasi Theologiæ porrigunt manus, probè cognitis ac perspectis, ad ipsum se accingat sanctius præ reliquis studium, & debito ordine partes Theologiæ ita percurrat, ut solidam ac Ecclesiæ profuturam inde sibi paret scientiam, cujus auxilio fidei suæ certus, ad
Golia-

Goliathos, veritatem verbi impugnantes, profligandos, instructus, populum DEI docendum promptus, orthotomiam verbi instituendam idoneus, exemplo vitæ tanquam regulâ, fidei suæ commissis, præeundum, paratus, gregem sibi concredittum pascere, ac rationem aliquando reddens, dicere possit: *En domine, hic adsum ego & quos dedisti mihi, Manifestum feci nomen tuum hominibus quos dedisti mihi selectos è mundo, tui erant & mihi eos dedisti, & sermonem tuum servarunt, Joh. 17. 6.* Sed abruptenda hic tela, & falx in alienam messiem haud immittenda fuerit. Remittimus, qui Rationem Studii Theologici rectè instituendi prolixè traditâ quærun, ad Theologos nostros qui de Methodo hujus Studii scripserunt, B. Chytræum, Gerhardum, Hülsemannum, Calovium, & alios, ex quibus quasi Synopsin quandam extraxit, *Exc. Dn. Rechenbergius in Tr. sape jam laudato, Sect. VI. c. 3.* ex quo nobis breviorē *maximè* delineationem instituentibus, non parum lucis accessisse ingenuè fatemur. Nil nunc ampliùs addimus præter votum, *ut ille, qui Via, Veritas & Vita est, & nobis Spiritum veritatis concedat, qui ducat nos in veritatem omnem, ut hic in Gratiâ DEI ambulantes, certi esse possimus in alterâ vitâ nos Gloriam habituros, & quidem Gloriam quam habebunt omnes sancti ejus.*

FIAT! FIAT!

the scale towards document

rum vel Theologiæ Studiosorum nomen
aceo jam & alia Ecclesiasticorum Scripto-
a illâ lingvâ extare, item & alia Poetarum,
orumqve Scripta, qvæ Theologiæ Consecra-
antem, non parum adjuvant. Hebraicam
ogiæ Studioso pernecessariam esse, vel ex eo
lla Lingva qvâ solâ Deus & Patriarchæ, imò
ti, locuti sint. In eorum autem locutionibus,
s, qvæ reconditæ sint emphases, qvæ lateant
re, cui magis convenit qvàm Theologo?
hic recurrere varias, non sufficit: tutius enim
antur aqvæ. Chaldaica, Syriaca, Arabica
de transimus, etsi qvantum eorum cognitio
ornamentum, magis notum est qvàm ut
e indigeat.

TH. XXIV.

Studio, reliqua adjungat, Theologiæ qvi dat
ica. Logicum sc. Rhetoricum, Poëticum, &
ominandum fuisset, Historicum, qvæ omnia
qvantam in Theologiâ habent utilitatem?
tractatâ Philosophiæ se accingat, cujus &
acticæ partes pertractasse, inqve iis probè
ntam Theologo conciliet gravitatem, qvan-
hic prolixè demonstrare supersedeo. Oti-
e poterunt illi, qvi ex professio hac de re scrip-
vel unicum nominasse sufficiat *Henricum d*
idii Theologici, p. 1. c. 6. 7. 8. &c.

TH. XXV.

inis, qvæ ancillatrices qvasi Theologiæ por-
bè cognitis ac perspectis, ad ipsum se accin-
reliquis studium, & debito ordine partes
ocurret, ut solidam ac Ecclesiæ profuturam
entiam, cujus auxilio fidei suæ certus, ad
Golia-